

LAD administrētās programmas mājražotāju uzņēmējdarbības attīstībai

Lauksaimniecības un lauku attīstības departamenta
Pasākumu ieviešanas un metodikas daļas vadītāja vietniece

Anda Ērgle-Bīmane

Pasākumi un to aktualitātes

- **Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai**
- pasākums "Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai"
- **Atbalsts pārtikas produktu ražošanai** - pasākums "Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana"

Pasākums “Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai”

(ietverot ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošanu)

- **Pasākuma mērķis** - veicināt ar lauksaimniecību nesaistītu saimniecisko darbību vai nodarbinātību lauku teritorijā un dažādot ar lauksaimniecību nesaistītas aktivitātes, lai attīstītu alternatīvus ienākumu avotus un palielinātu ienākumu līmeni lauku reģionos.
- **Projekta īstenošanas vieta** - visa Latvijas teritorija, izņemot pilsētas, kurās ir vairāk nekā 5000 iedzīvotāju.
- **Normatīvais dokuments** - Ministru kabineta 2010. gada 9. februāra noteikumi Nr.132 “Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā pasākumam "Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai (ietverot ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošanu)“”

Atbalsta pretendentu mērķa grupa

- Fiziska persona ar mērķi radīt jaunu uzņēmumu
- Juridiska persona - mikrouzņēmums ar mērķi attīstīt vai dažādot esošo saimniecisko darbību
- Juridiska persona ar pamatdarbību - lauksaimniecība ar mērķi dažādot ar lauksaimniecību nesaistītu saimniecisko darbību

Mikrouzņēmuma statuss

Pamatojoties uz Komisijas (EK) regulas Nr.800/2008 (2008.gada 6.augusts) I pielikumu “Mazo un vidējo uzņēmumu definīcija”

- **Darbinieku skaits Ikgadējā darba vienības (IDV) < 10**
- **Gada bilance** ≤ EUR 2,00 milj. vai ≤ LVL 1,405 milj.
- **Gada apgrozījums** ≤ EUR 2,00 milj. vai ≤ LVL 1,405 milj.

Atbalstāmās investīcijas un attiecināmo izmaksu apmērs

- Atbalstāmās investīcijas:
  - Jauni ražošanas pamatlīdzekļi;
  - Jauna būvniecība, rekonstrukcija vai vienkāršotā rekonstrukcija;
  - Būvprojekta sagatavošanas izmaksas.
- Projekta attiecināmās izmaksas un atbalsta intensitāte:
  - Jaunu uzņēmumu radīšana - 100 000 EUR;
  - Esoša uzņēmuma attīstība - 200 000 EUR;
  - Atbalsta intensitāte - 50%.

Atbalstāmās nozares

Saskaņā ar Ministru kabineta Noteikumu Nr.132 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā pasākumam "Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai (ietverot ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošanu)" 11. un 12. punktiem

- Pārtikas produktu un dzērienu ražošana, ja gala produkts nav minēts Eiropas Kopienas dibināšanas līguma I pielikumā;
- Tekstilizstrādājumu ražošana;
- Apģērbu ražošana;
- Ādas un ādas izstrādājumu ražošana
- Papīra un papīrā izstrādājumu ražošana;
- Mēbeļu ražošana;
- Datoru,elektonisko un optisko iekārtu ražošana;
- u.c. nozares.

Iesniedzamie dokumenti I

- Projekta iesniegums, tai skaitā Biznesa plāns un Finanšu naudas plūsma;
- Apliecinājumu par projekta īstenošanai pieejamiem finanšu resursiem. Ja projekta īstenošanai tiks ņemts kredīts - izziņu par kredīta piešķiršanu iesniedz kopā ar projekta iesniegumu vai sešu mēnešu laikā pēc tam, kad stājies spēkā Lauku atbalsta dienesta lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu;
- Gada pārskatu par pēdējo noslēgto gadu pirms projekta iesniegšanas vai gada ienākumu deklarāciju "Ieņēmumi no saimnieciskās darbības" par pēdējiem diviem noslēgtajiem gadiem pirms projekta iesniegšanas;
- Atbalsta pretendenta izglītību apliecinājošu dokumentu, lai saņemtu prioritāros punktus par izglītību;

Iesniedzamie dokumenti II

- zemesgrāmatu nodaļas izdotu nostiprinājuma uzrakstu vai zemesgrāmatas apliecību par zemi vai ēku (būvi), kurā paredzēts īstenot projektu, vai ilgtermiņa zemes nomas līgumu, kurš reģistrēts zemesgrāmatā un kurā minētais nomas termiņš nav mazāks par septiņiem gadiem no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas.
- iepirkuma procedūru apliecinošus dokumentus saskaņā ar normatīvajiem aktiem par iepirkuma procedūras piemērošanu. Ja nav jāpiemēro normatīvie akti par iepirkuma procedūrām - aprakstu brīvā formā, norādot, kādā veidā konkrētajai iegādei ir noteikta mazākā cena, un pievienojot informāciju par aptaujātajiem uzņēmējiem, reklāmas bukletus un citu informāciju, kas apliecina noteiktās cenas objektivitāti;
- par jaunas būvniecības, rekonstrukcijas, vienkāršotās rekonstrukcijas projektiem papildus iesniedz plānošanas un arhitektūras uzdevumu, ja iesniegšanas dienā nav apstiprināta tehniskā projekta vai ja paredzēta vienkāršota rekonstrukcija - apliecinājuma karti un ieceres dokumentāciju.

Saimnieciskās darbības ekonomiskā dzīvotspēja I

Jaunu mikrouzņēmumu radīšanā:

- saimnieciskās darbības ekonomiskās dzīvotspējas rādītājs ir pozitīva naudas plūsma projekta iesnieguma iesniegšanas gadā, visos projekta īstenošanas gados un gadā pēc projekta īstenošanas, bet ne mazāk kā trīs gadus pēc kārtas. Projekta iesniegumā norādītā naudas plūsma apliecina iespēju projektu īstenot un sasniegt mērķi.

Saimnieciskās darbības ekonomiskā dzīvotspēja II

Esošās saimnieciskās darbības attīstību vai dažādošanu, ja 1. projekta kopsumma nepārsniedz 70 280 latu:

- ieņēmumi no saimnieciskās darbības gadā pēc projekta īstenošanas palielinās vismaz par trim procentiem vai izdevumi samazinās vismaz par 3% salīdzinājumā ar pēdējo noslēgto gadu;
- projekta iesniegumā norādītā naudas plūsma ir pozitīva laikposmā no pēdējā noslēgtā finanšu gada vai operatīvā finanšu pārskata līdz projekta iesnieguma iesniegšanai, projekta iesnieguma iesniegšanas gadā, visos projekta īstenošanas gados un gadā pēc projekta īstenošanas un apliecina spēju projektu īstenot un sasniegt mērķi.

Saimnieciskās darbības ekonomiskā dzīvotspēja III

Esošās saimnieciskās darbības attīstību vai dažādošanu, ja 2. projekta kopsumma pārsniedz 70 280 latu:

- naudas plūsma ir pozitīva laikposmā no pēdējā noslēgtā finanšu gada vai operatīvā finanšu pārskata līdz projekta iesnieguma iesniegšanai, projekta iesnieguma iesniegšanas gadā, visos projekta īstenošanas gados un gadā pēc projekta īstenošanas, bet ne mazāk kā trīs gadus pēc kārtas;
- atbalsta pretendents pierāda saimnieciskās darbības ekonomisko dzīvotspēju pēdējā noslēgtajā finanšu gadā pirms projekta iesnieguma iesniegšanas, un ekonomiskā dzīvotspēja atbilst diviem no šādiem rādītājiem:
  - pašu kapitāla attiecība pret aktīvu kopsummu ir lielāka par vai vienāda ar 0,20;
  - apgrozāmo līdzekļu attiecība pret īstermiņa kreditoriem ir lielāka par vai vienāda ar 1,00 (no īstermiņa kreditoriem izslēdz īstermiņa nākamo periodu ieņēmumu sastāvā iekļauto valsts un Eiropas Savienības finansiālo atbalstu);
  - tīrās peļņas un nolietojuma, kas reizināts ar 50 %, summa ir lielāka par vai vienāda ar 0.

Pasākums "Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana"

- **Pasākuma mērķis** - Atbalsta mērķis ir paaugstināt lauksaimniecības produktu pārstrādes efektivitāti, veicināt lauksaimniecības produktu ar augstu pievienoto vērtību ražošanu, palielināt bioloģiskās lauksaimniecības, integrētās lauksaimniecības un Latvijas agroklimatiskajiem apstākļiem un tradicionālajām ražošanas metodēm raksturīgo pārstrādes produktu klāstu.
- **Projekta īstenošanas vieta** - visa Latvijas teritorija.
- **Normatīvais dokuments** - Ministru kabineta 2008. gada 8. aprīļa noteikumi Nr.255 "Noteikumi par valsts un Eiropas savienības atbalstu lauku attīstībai Latvijas lauku attīstības programmas pasākuma "Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana" ietvaros"

Atbalsta pretendentu mērķa grupa

Juridiska persona, kas vismaz 2 gadus lauksaimniecības produktu pārstrādes uzņēmumā nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi

Atbalstāmās investīcijas

- Jauni ražošanas pamatlīdzekļi.
- Produktu pārstrādei paredzēta jauna būvniecība vai rekonstrukcija.
- Investīcijas vides aizsardzības jomā (30% no projekta attiecināmajām izmaksām).
- Vispārējās izmaksas.

Attiecināmo izmaksu apmērs

- **Projekta attiecināmās izmaksas:**
  - Maksimālā attiecināmo izmaksu summa mājražotājiem līdz EUR 150 000 jeb LVL 105 420.

- **Atbalsta intensitāte:**
  - Atbalsta intensitāte - 50%

Atbalstāmās nozares

- Lauksaimniecības produkti, kas minēti Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikumā, izņemot zivsaimniecības produktus.
- Pasākumā finansētā projekta paredzētais gala produkts ir minēts Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikumā

Piemēram: lauksaimniecības produkcija, konservi, maizes un miltu izstrādājumu ražošana, saldējuma ražošana, šokolādes un cukura konditorejas izstrādājumu ražošana u.c.

Iesniedzamie dokumenti I

- Projekta iesniegums, ietverot naudas plūsmu, kas sastāv no naudas plūsmas pārskata pa mēnešiem projekta iesnieguma iesniegšanas gadā, turpmākajos gados līdz projekta īstenošanas beigām un gadā pēc projekta īstenošanas;
- Apliecinājumu par projekta īstenošanai pieejamiem finanšu resursiem. Ja projekta īstenošanai tiks ņemts kredīts - izziņu par kredīta piešķiršanu iesniedz kopā ar projekta iesniegumu vai sešu mēnešu laikā pēc tam, kad stājies spēkā Lauku atbalsta dienesta lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu;
- Gada pārskatu par pēdējo noslēgto gadu pirms projekta iesniegšanas vai gada ienākumu deklarāciju "Ieņēmumi no saimnieciskās darbības" par pēdējiem diviem noslēgtajiem gadiem pirms projekta iesniegšanas;
- Atbalsta pretendenta izglītību apliecinājošu dokumentu, lai saņemtu prioritāros punktus par izglītību;
- Zemesgrāmatu nodaļas izdotu nostiprinājuma uzrakstu vai zemesgrāmatas apliecību par zemi vai ēku (būvi), kurā paredzēts īstenot projektu, vai ilgtermiņa zemes nomas līgumu, kurš reģistrēts zemesgrāmatā un kurā minētais *nomas termiņš nav mazāks par septiņiem gadiem* no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas.

Iesniedzamie dokumenti II

- Pārtikas un veterinārā dienesta izsniegtās pārtikas uzņēmuma atzīšanas vai reģistrācijas apliecības kopiju vai Pārtikas un veterinārā dienesta valsts veterinārās uzraudzības objekta atzīšanas vai reģistrācijas apliecības kopiju, ja prasība attiecas uz atbalsta pretendentu;
- Valsts vides dienesta reģionālās vides pārvaldes izsniegtu izziņu par to, kāda piesārņojoša darbība tiks veikta projekta ietvaros un kādu atļauju - A vai B kategorijas piesārņojošas darbības atļauju vai C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājumu - atbalsta pretendentam ir nepieciešams saņemt;
- Iepirkuma procedūru apliecinošus dokumentus saskaņā ar normatīvajiem aktiem par iepirkuma procedūras piemērošanu. Ja nav jāpiemēro normatīvie akti par iepirkuma procedūrām - aprakstu brīvā formā, norādot, kādā veidā konkrētajai iegādei ir noteikta mazākā cena, un pievienojot informāciju par aptaujātajiem uzņēmējiem, reklāmas bukletus un citu informāciju, kas apliecina noteiktās cenas objektivitāti;
- Par jaunas būvniecības, rekonstrukcijas, vienkāršotās rekonstrukcijas projektiem papildus iesniedz plānošanas un arhitektūras uzdevumu, ja iesniegšanas dienā nav apstiprināta tehniskā projekta vai ja paredzēta vienkāršota rekonstrukcija - apliecinājuma karti un ieceres dokumentāciju.

Papildus nosacījumi

- Publisko finansējumu par tehnikas un iekārtu iegādi saņem tikai pēc to nodošanas ekspluatācijā un apliecināšu dokumentu iesniegšanas Lauku atbalsta dienestā;
- Publisko finansējumu maksā tikai par precēm, kas ir atbalsta pretendenta īpašumā. Ja preces pērk uz nomaksu, par tām publisko finansējumu izmaksā tikai tad, kad tās ir kļuvušas par atbalsta pretendenta īpašumu un par to ir veikts pilns norēķins.

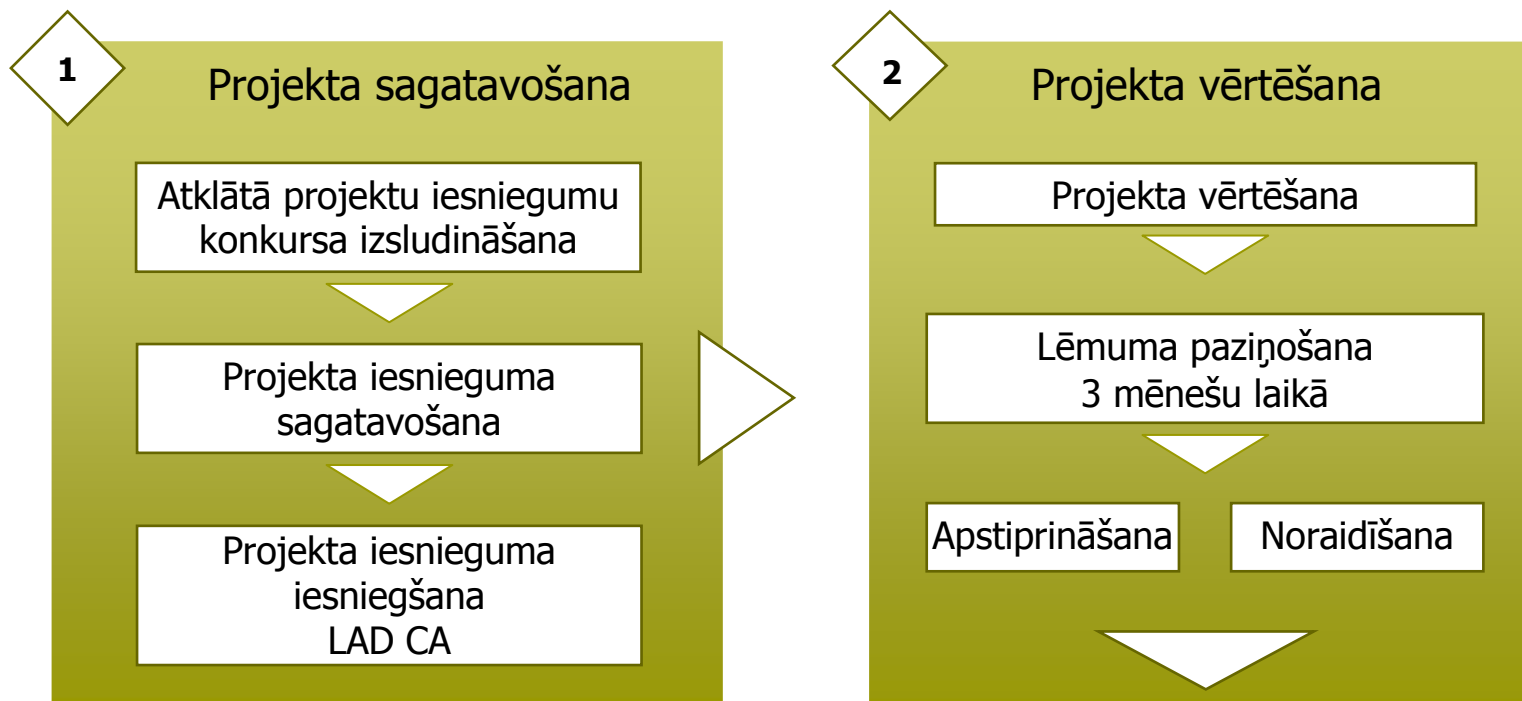
Saimnieciskās darbības ekonomiskā dzīvotspēja

Naudas plūsma ir pozitīva laikposmā no pēdējā noslēgtā finanšu gada vai operatīvā finanšu pārskata līdz projekta iesnieguma iesniegšanai, projekta iesnieguma iesniegšanas gadā, visos projekta īstenošanas gados un gadā pēc projekta īstenošanas, bet ne mazāk kā trīs gadus pēc kārtas.

Projekta gaita

Projekta gaita

3

Projekta īstenošana

Projekta īstenošana, būvniecības un ar to saistīto iepirkuma procedūras dokumentu, izziņas par kredīta piešķiršanu iesniegšana Lauku atbalsta dienestā
(6 mēnešu laikā no lēmuma par apstiprināšanu pieņemšanas)

Projekta izmaiņu saskaņošana LAD

Maksājuma pieprasījuma un noslēguma atskaites iesniegšana LAD CA

LAD pirms maksājuma pārbaude uz vietas

Dokumentu pārbaude un maksājuma veikšana

Finansējuma saņemšana

Piecu gadu uzraudzība

Kopsavilkums

	Uzņēmumu radīšana un attīstīšana	Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana
Atbalsta pretendents	Fiziska un juridiska persona	Juridiska persona
Īstenošanas vieta	visa Latvijas teritorija, izņemot pilsētas, kurās ir vairāk nekā 5000 iedzīvotāju	visa Latvijas teritorija
Atbalstāmā nozare	Jebkura nozare, izņemot pārtikas produkciju, kas IR minēti Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikumā, izņemot zivsaimniecības produktus.	Pārtikas produkti, kas minēti Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikumā, izņemot zivsaimniecības produktus.
Attiecināmās izmaksas	Jaunu uzņēmumu radīšana 100 000 EUR; Esoša uzņēmuma attīstība 200 000 EUR;	līdz EUR 150 000 jeb LVL 105 420.
Atbalsta intensitāte	50%	50%
Ekonomiskā dzīvotspēja	atkarībā no projekta summas - pozitīva naudas plūsma un finanšu rādītāji	pozitīva naudas plūsma
Ekonomiskais pamatojums	Biznesa plāns, naudas plūsma, ražošanas apjoma prognozes	naudas plūsma, ražošanas apjoma prognozes

Kontaktinformācija

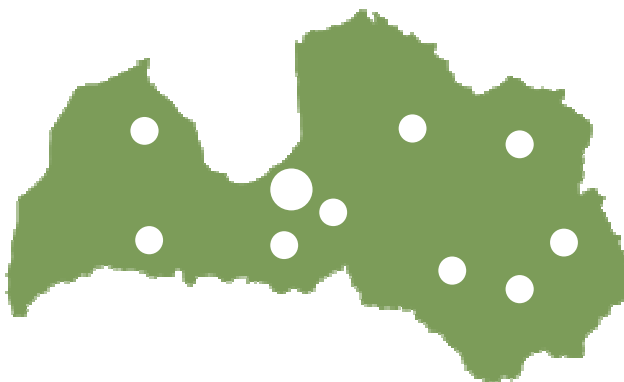
Visa aktuālā informācija par pasākumiem Lauku atbalsta dienesta mājas lapā:

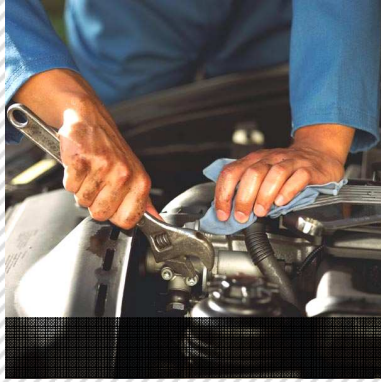
www.lad.gov.lv

Klientu apkalpošanas daļa:

6 709 5000

Lauku atbalsta dienesta reģionālajās lauksaimniecības pārvaldēs:

Paldies par veltīto uzmanību!

